

## บทที่ 2

### ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

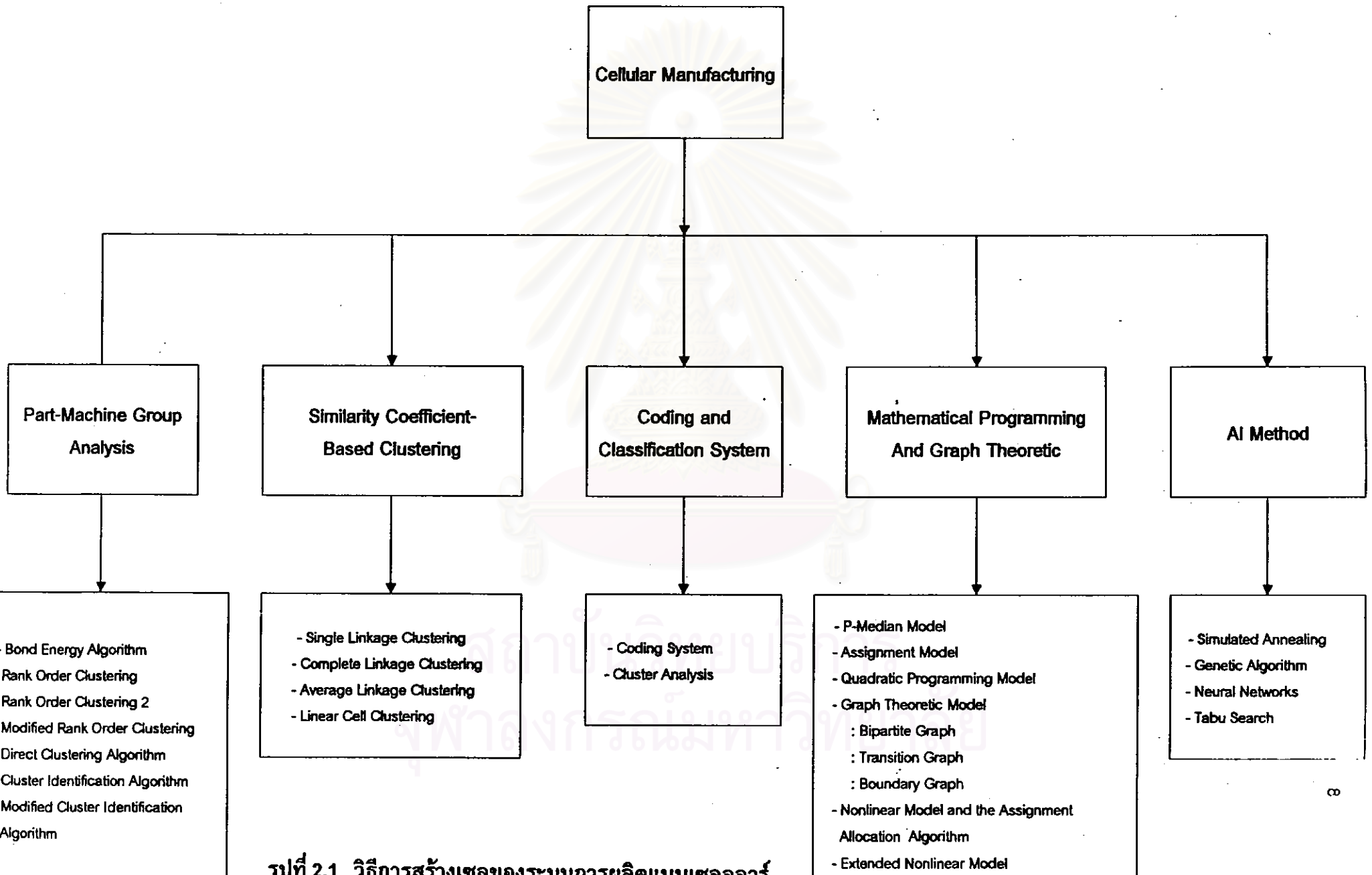
#### 2.1 เทคโนโลยีกลุ่ม (Group Technology)

เทคโนโลยีกลุ่ม (Group Technology) เป็นกระบวนการผลิตซึ่งนำเอาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะที่คล้ายคลึงกันของชิ้นงานและ/หรือเครื่องจักรมาดำเนินการจัดกลุ่มและใช้ข้อมูลเหล่านี้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับระบบการผลิต

ระบบการผลิตแบบเซลล์ลูลาร์ เป็นการประยุกต์ใช้งานแบบหนึ่งของเทคโนโลยีกลุ่ม ซึ่งนำเอาชิ้นงานที่มีลักษณะการออกแบบและการผลิตที่คล้ายคลึงกันมาจัดกลุ่มเข้าด้วยกันเรียกว่าครอบครัวชิ้นงาน (Part Family) และกลุ่มเครื่องจักร (Machine Group) ซึ่งจะรวมเรียกว่าเซลล์ (Cell) โดยการสร้างเซลล์ขึ้นมาั้นจะต้องให้ 1 ครอบครัวชิ้นงานหรือมากกว่า สามารถทำงานได้ในเซลล์เดียวกัน หรือเกิดการตัดกันระหว่างเซลล์น้อยที่สุด วิธีในการสร้างเซลล์แสดงดังรูปที่ 2.1

ข้อดีของเทคโนโลยีกลุ่ม เมื่อนำมาใช้กับระบบการผลิตแบบเซลล์ลูลาร์คือ

1. ลดเวลาในการติดตั้งเครื่องจักร โดยการใช้เครื่องมือครอบครัวชิ้นงาน (Part Family Tooling) และการจัดลำดับการทำงานก่อนหลัง
2. ลดเวลาทำงานในกระบวนการ (Work - In - Process) โดยลดเวลาเคลื่อนที่ของชิ้นงาน การรอคอยสำหรับการเคลื่อนที่ และการใช้การส่งผ่านแบบขั้นๆ ภายใน Batch
3. ลดการทำงานซ้ำและเศษของวัตถุดิบ สินค้ามีประสิทธิภาพมากขึ้นเนื่องจากมีการจัดการให้มีความต่อเนื่องในการผลิต ทำให้ความผิดพลาดในการผลิตน้อยลง
4. ทำให้การทำงานต่าง ๆ เร็วขึ้นซึ่งจะช่วยลดปัญหาสินค้าคงคลัง และช่วยให้ตอบสนองกับภาวะของตลาดที่เปลี่ยนแปลงได้เร็วขึ้น



รูปที่ 2.1 วิธีการสร้างเซลล์ของระบบการผลิตแบบเซลล์

## 2.2 การค้นหาคำตอบแบบทาบู (Tabu Search)

ในการหาคำตอบที่ดีที่สุด สำหรับปัญหา Combinatorial Optimization นั้น ได้มีการพัฒนาเทคนิคสำหรับแก้ไขปัญหาลำดับอยู่หลายวิธี ลักษณะปัญหา Combinatorial Optimization นั้น เราจะไม่สามารถใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์โดยตรงในการแก้ไขปัญหานั้นได้ สำหรับปัญหามหาศาล ดังนั้นจึงได้มีการคิดวิธีการอื่นที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาลำดับนี้ วิธีการที่นำมาใช้เรียกว่า ฮิวริสติกส์ (Heuristic) ในฮิวริสติกส์สามารถแบ่งเป็น Class เรียกว่า Metaheuristic ซึ่ง Metaheuristic จะมีวิธีการหาคำตอบที่ดีที่สุดสำหรับปัญหานั้น ๆ โดยมีการออกแบบให้เหมาะสมกับปัญหา ในที่นี้เราจะกล่าวถึง Metaheuristic แบบหนึ่งคือ การค้นหาคำตอบแบบทาบู (Tabu Search)

การค้นหาคำตอบแบบทาบู ถูกคิดค้นโดย Glover (1989) เป็นการออกแบบสำหรับหาคำตอบที่ดีที่สุดของปัญหาแบบ Combinatorial Optimization โดยกำหนดปัญหาที่จะทำการหาคำตอบ

กำหนดให้

$X$  เป็นเซตของคำตอบที่เป็นไปได้ โดยมีคำตอบ  $s$  คำตอบ

$f$  เป็นฟังก์ชันที่ให้ค่าน้อยที่สุด โดยแต่ละ  $s$  ใน  $X$  จะเป็นจำนวนจริง ซึ่งสามารถเขียนในรูป  $f(s)$

$N(s)$  หรือ Neighborhood ถูกกำหนดสำหรับแต่ละคำตอบของ  $s$  ใน  $X$

วิธีการค้นหาคำตอบแบบทาบูจะเริ่มต้นจาก

1. หาคำตอบที่เป็นไปได้ จากคำตอบ  $s$
2. หลังจากนั้นจะทำการย้ายตามเงื่อนไขและข้อบังคับของ Neighborhood List
3. เมื่อไรก็ตามที่มีคำตอบที่เป็นไปได้ จากคำตอบ  $s$   $N(s)$  จะถูกตรวจสอบ ถ้าคำตอบ  $s'$  ที่ได้ ใน  $N(s)$  ทำให้  $f(s') < f(s)$  แล้ว ก็จะได้เลือกค่าที่  $s'$  นั้นไว้ เราจะทำตามขั้นตอนเหล่านี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะถึงเงื่อนไขของการหยุด
4. เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการวนรอบ เราจะไม่ยอมให้มีการย้อนกลับไปยังคำตอบที่ผ่านมาแล้วใน Iteration  $k$  ที่ผ่านมา ซึ่งเราเก็บคำตอบเหล่านั้นใน Tabu List ขนาดของ Tabu List จะเป็นค่าคงที่ หรือค่าผันแปรก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหานั้น ๆ ในที่นี้เรากำหนดให้เท่ากับ  $k$  ลำดับขั้นตอนในการทำงานจะเป็นดังนี้ คือ เมื่อมีการย้ายจากคำตอบ  $s \rightarrow$  คำตอบ  $s'$  เราจะนำคำตอบ  $s$  ไปเก็บไว้ที่ปลายของ Tabu List แต่ถ้าเกินขนาดของ Tabu List (ในกรณีที่มีขนาดของ Tabu List ถูกกำหนดไว้) แล้วเราจะตัดคำตอบที่เก่าที่สุดออก และนำคำตอบ  $s$  นั้นไปใส่

ใน Tabu List เริ่มต้น แต่ถ้าคำตอบ  $s$  อยู่ใน Tabu List การย้ายของคำตอบ  $s$  ที่จะไปยัง Tabu List นั้นจะถูกห้ามไว้ ซึ่งค่าของคำตอบ  $s$  จะถูกเรียกว่าคำตอบหาญ (Tabu Solution)

5. แต่อย่างไรก็ตาม การใช้คำตอบหาญนั้น อาจมีข้อผิดพลาดได้ จึงได้มีการนำคุณสมบัติบางอย่างที่จะทำการยกเลิกสถานะหาญใน Tabu List ของคำตอบ  $s$  ในกรณีที่เราต้องการ

สมมติว่า ฟังก์ชัน  $f$  เป็นค่าจำนวนเต็มบวก

เรากำหนดฟังก์ชัน Aspiration  $A(z)$  สำหรับทุก ๆ ค่าจำนวนเต็มบวก  $z$

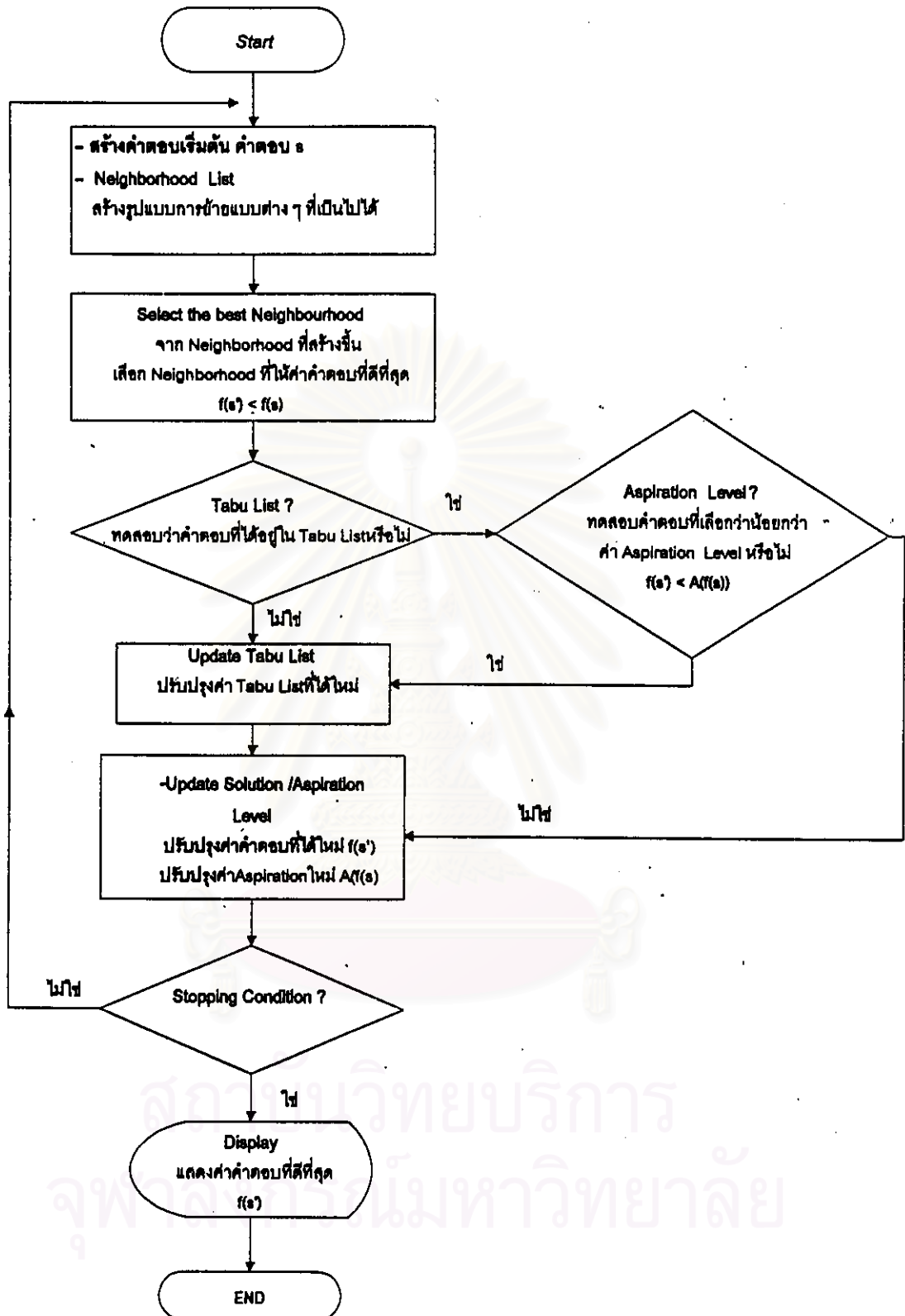
โดยกำหนดค่าเริ่มต้นที่  $A(z) = z-1$

ถ้าคำตอบ  $s'$  อยู่ใน Tabu list เราอาจจะหยุดสถานะหาญไว้ แล้วตรวจสอบดูว่าการย้ายที่เป็นไปได้จากคำตอบ  $s$  ในกรณีที่  $f(s') \leq A(f(s))$  ซึ่งหมายความว่า การย้ายจะถูกลบทิ้ง ถ้าค่าของ  $f$  ที่  $s'$  มีค่าน้อยกว่าค่าที่กำหนดไว้

6. หลังจากการย้ายและหาคำตอบตามเงื่อนไขของ Neighborhood List แล้ว จะทำการปรับปรุงค่าของ Tabu List และค่าคำตอบที่เป็นไปได้ใหม่

7. ในเงื่อนไขการหยุดการทำงานนั้นจะต้องถูกกำหนดไว้ โดยในกรณีแรก ถ้าค่าของ  $f$  ที่ได้มีค่าใกล้เคียงกับค่า Lower Bound,  $f^*$  (เป็นค่าการทำงานจริงที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้คิดค่าเวลารอคอยต่าง ๆ) เราก็สามารถเลือกค่า  $f$  นั้นเป็นค่าที่ต้องการได้ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ววิธีนี้จะไม่ให้ค่าที่ถูกต้องมากนัก ดังนั้นจึงได้มีการใช้วิธีการกำหนดจำนวนเต็มบวก  $nbmax$  ขึ้น เมื่อมีการหาค่าที่ Iteration  $nbmax$  แล้วปรากฏว่าไม่มีแนวโน้มของค่าคำตอบที่ดีที่สุด ในทางที่ดีขึ้น เราก็จะหยุดการทำงาน นอกจากวิธีเหล่านี้แล้วเรายังอาจจะใช้วิธี CPU Time Limit คือถ้าเวลาในการประเมินผลทั้งหมดเกินเวลาทำงานของ CPU เราก็สามารถสั่งให้หยุดการทำงานได้ ผังการทำงานของการค้นหาคำตอบแบบหาญแสดงในรูปที่ 2.2

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



รูปที่ 2.2 ผังการทำงานของการค้นหาคำตอบแบบทาบู

## 2.2.1 Neighborhood List

รูปแบบของการค้นหาคำตอบแบบทาบ จะเป็นการย้ายเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุดของปัญหาที่เราต้องการหาคำตอบ การใช้วิธี Neighborhood นั้นจะช่วยให้เราได้คำตอบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด แต่มันจะต้องใช้เวลาในการประมวลผลมาก ดังนั้นจึงได้มีการนำเอาการค้นหาคำตอบแบบทาบมาใช้ร่วมกับโครงสร้างซึ่งแบ่งส่วนของ Neighborhood ออก ในส่วนของ Neighborhood นั้นจะประกอบด้วยรูปแบบการย้ายที่ต้องการ ซึ่งมีโครงสร้างหลายรูปแบบได้แก่

- Single Adjacent Pairwise Interchange
- Swap Pairwise Interchange
- Insertion Interchange
- Reeves algorithm

- **Single Adjacent Pairwise Interchange**

วิธีนี้จะทำการแลกเปลี่ยนตำแหน่ง 2 ตำแหน่งที่อยู่ติดกันได้แก่ตำแหน่งที่  $i$  และ  $i+1$  การย้ายจะถูกกำหนดโดย  $i$  และขนาดของ Neighborhood ที่ได้คือ  $n-1$  โดยที่  $n$  เท่ากับขนาดของปัญหา ดังแสดงดังตัวอย่าง

**ปัญหาที่ต้องการ :**  $\{1,2,3,4,5,6\}$

**วิธีการย้าย :**  $\{2,1,3,4,5,6\}, \{1,3,2,4,5,6\}, \{1,2,4,3,5,6\}, \{1,2,3,5,4,6\},$   
 $\{1,2,3,4,6,5\}$

วิธีนี้จะใช้การแลกเปลี่ยน 2 ตำแหน่งที่อยู่ติดกัน ยกตัวอย่างเช่นการเปลี่ยนตำแหน่งที่ 3 กับ 4 จะได้ว่า ตำแหน่งที่  $i$  คือ 3 และตำแหน่งที่  $i+1$  คือ 4 ดังนั้นค่าที่ตำแหน่งที่ 4 จะย้ายไปอยู่ตำแหน่งที่ 3 และค่าจากตำแหน่งที่ 3 จะถูกย้ายไปตำแหน่งที่ 4 ซึ่งเท่ากับ  $\{1,2,4,3,5,6\}$  ขนาดของ Neighborhood List สามารถคำนวณได้เท่ากับ  $n-1$  ซึ่งเท่ากับ 5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- **Swap Pairwise Interchange**

ในวิธีนี้จะทำการแลกเปลี่ยนที่ 2 ตำแหน่งคือ ตำแหน่งที่  $i$  และตำแหน่งที่  $k$  การย้ายถูกกำหนดโดย  $i$  และ  $k$  ขนาดของ Neighborhood ที่ได้คือ  $n(n-1)/2$  ดังแสดงดังตัวอย่าง

ปัญหาที่ต้องการ : {1,2,3,4,5,6}

วิธีการย้าย: {2,1,3,4,5,6}, {3,2,1,4,5,6}, {4,2,3,1,5,6}, {5,2,3,4,1,6},  
{6,2,3,4,5,1}

{1,3,2,4,5,6}, {1,4,3,2,5,6}, {1,5,3,4,2,6}, {1,6,3,4,5,2}

{1,2,4,3,5,6}, {1,2,5,4,3,6}, {1,2,6,4,5,3}

{1,2,3,5,4,6}, {1,2,3,6,5,4}

{1,2,3,4,6,5}

วิธีนี้จะเป็นการย้ายโดยการสลับตำแหน่งจากตำแหน่งที่  $i$  ไปตำแหน่งที่  $k$  ยกตัวอย่างเช่น ต้องการสลับค่าจากตำแหน่งที่ 3 ไปยังตำแหน่งที่ 5 จะได้ว่า  $i$  เท่ากับ 3 และ  $k$  เท่ากับ 5 ดังนั้นค่าในตำแหน่งที่ 3 จะโดนย้ายไปตำแหน่งที่ 5 และค่าในตำแหน่งที่ 5 จะถูกย้ายไปตำแหน่งที่ 3 ซึ่งจะได้ค่าดังนี้ {1,2,5,4,3,6} ขนาดของ Neighborhood List สามารถคำนวณได้เท่ากับ  $6(6-1)/2$  ซึ่งเท่ากับ 5

- **Insertion Interchange**

ในวิธีนี้จะเอาค่าในตำแหน่งที่  $i$  ไปใส่ในตำแหน่งที่  $k$  การย้ายถูกกำหนดโดย  $i$  และ  $k$  ขนาดของ Neighborhood ที่ได้คือ  $(n-1)^2$  ดังแสดงตามตัวอย่าง

ปัญหาที่ต้องการ : {1,2,3,4,5,6}

วิธีการย้าย: {2,1,3,4,5,6}, {2,3,1,4,5,6}, {2,3,4,1,5,6}, {2,3,4,5,1,6},  
{2,3,4,5,6,1}

{1,3,2,4,5,6}, {1,3,4,2,5,6}, {1,3,4,5,2,6}, {1,3,4,5,6,2}

{3,1,2,4,5,6}, {1,2,4,3,5,6}, {1,2,4,5,3,6}, {1,2,4,5,6,3}

{4,1,2,3,5,6}, {1,4,2,3,5,6}, {1,2,3,5,4,6}, {1,2,3,5,6,4}

{5,1,2,3,4,6}, {1,5,2,3,4,6}, {1,2,5,3,4,6}, {1,2,3,4,6,5}

{6,1,2,3,4,5}, {1,6,2,3,4,5}, {1,2,6,3,4,5}, {1,2,3,6,4,5}

วิธีนี้จะเป็นการนำเอาตำแหน่งที่  $i$  ไปแทรกในตำแหน่งที่  $k$  ยกตัวอย่างเช่น ต้องการย้ายตำแหน่งที่ 6 ไปตำแหน่งที่ 3 จะได้ว่าค่า  $i$  เท่ากับ 6 และค่า  $k$  เท่ากับ 3 ซึ่งจะได้คำตอบคือ {1,2,6,3,4,5} ขนาดของ Neighborhood List สามารถคำนวณได้เท่ากับ  $(6-1)^2$  ซึ่งเท่ากับ 25



### ● Reeves Algorithm

ถ้าปัญหาที่มีอยู่ค่อนข้างใหญ่ ในวิธีข้างต้นจะทำให้มี Neighborhood ค่อนข้างมาก ทำให้เปลืองหน่วยความจำในการจัดเก็บ Reeves (1993) จึงได้พยายามลดขนาดของ Neighborhood ลง โดยเราสามารถตรวจสอบผลของการ Remove และ Reinsert ของแต่ละงาน เมื่อ  $(j_1, j_2, \dots, j_p)$  ที่  $p < n$  ย้ายเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุด แล้วย้าย  $(j_{p+1}, j_{p+2}, \dots, j_p)$  และอื่น ๆ ดังแสดงดังตัวอย่าง

ปัญหาที่ต้องการ : {1,2,3,4,5,6}

วิธีการย้าย : กำหนด  $p = n/2$

{2,1,3,4,5,6}, {2,3,1,4,5,6}, {2,3,4,1,5,6}, {2,3,4,5,1,6}, {2,3,4,5,6,1}

{1,3,2,4,5,6}, {1,3,4,2,5,6}, {1,3,4,5,2,6}, {1,3,4,5,6,2}

{3,1,2,4,5,6}, {1,2,4,3,5,6}, {1,2,4,5,3,6}, {1,2,4,5,6,3}

และ

{4,1,2,3,5,6}, {1,4,2,3,5,6}, {1,2,3,5,4,6}, {1,2,3,5,6,4}

{5,1,2,3,4,6}, {1,5,2,3,4,6}, {1,2,5,3,4,6}, {1,2,3,4,6,5}

{6,1,2,3,4,5}, {1,6,2,3,4,5}, {1,2,6,3,4,5}, {1,2,3,6,4,5}

ในวิธีนี้จะมีวิธีการย้ายเหมือนกับวิธี Insertion Interchange ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ส่วนที่แตกต่างกันก็คือ การย้ายจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนโดยแบ่งจากขนาดของปัญหา หลังจากแบ่งแล้วจึงทำการย้าย ตามวิธีของ Neighborhood ต่าง ๆ

### 2.2.2 Tabu List

ในการหาคำตอบที่ดีที่สุดโดยใช้การค้นหาคำตอบแบบทามุนั้น จะมีการย้ายเกิดขึ้นภายในโครงสร้างของ Neighborhood (ซึ่งมีอยู่หลายแบบได้แก่ Single Adjacent Pairwise Interchange, Swap Pairwise Interchange, Insertion Interchange, Reeves Algorithm ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น) เพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการย้ายที่ซ้ำซ้อนขึ้น จึงได้มีการกำหนดค่าที่เคยย้ายแล้วไว้ใน Tabu List ขนาดของ Tabu List (Tabu List Size) ที่เหมาะสมจะขึ้นอยู่กับปัญหา โดยทั่วไปจะกำหนดไว้เท่ากับ 7

ในบางครั้ง เมื่อทำการย้ายแล้วปรากฏว่า คำคำตอบที่ได้ของการย้ายไม่มีแนวโน้มในทางที่ดีขึ้น เราจึงได้มีการกำหนด Dynamic Tabu List ขึ้น เพื่อที่จะทำการลบข้อมูลใน Tabu List เดิมออก แล้วทำการกำหนดขนาดของ Tabu List ใหม่ที่เหมาะสม



### 2.2.3 Aspiration Criteria

จากการที่เรากำหนด Tabu List ขึ้นจะทำให้เราไม่สามารถย้ายกลับไปยังตำแหน่งเดิมได้ แต่ในบางครั้งข้อห้ามใน Tabu List อาจถูกยกเลิกได้ ถ้ามีเงื่อนไขที่ดีพอ ซึ่งเงื่อนไขเหล่านั้นจะต้องถูกกำหนดโดย Aspiration Level Condition

เรากำหนดฟังก์ชัน Aspiration  $A(z)$  สำหรับทุก ๆ ค่าจำนวนเต็มบวก  $z$  โดยกำหนดค่าเริ่มต้นที่  $A(z) = z-1$

ถ้าคำตอบ  $s'$  อยู่ใน Tabu list เราอาจจะหยุดสถานะหาบู้ไว้ แล้วตรวจสอบดูว่ามีการย้ายที่เป็นไปได้จากคำตอบ  $s$  ในกรณีที่  $f(s') \leq A(f(s))$  ซึ่งหมายความว่า การย้ายจะถูกยอมรับ ถ้าค่าของ  $f$  ที่  $s'$  มีค่าน้อยกว่าค่า Aspiration ที่กำหนดไว้

### 2.2.4 Stopping Condition

Glover (1989) ได้กำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ในการหยุดการย้ายไว้หลายวิธีได้แก่

- **Iteration Limit**  
จะเป็นการหยุดเนื่องจากจำนวนของ Iteration มากกว่าค่าที่กำหนดไว้
- **No-Improvement Criterion**  
จะเป็นการหยุด ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงของคำตอบในทางที่ดีขึ้น
- **CPU Time Limit**  
จะหยุด ถ้าเวลาในการประมวลผลเกินเวลาที่ CPU กำหนด
- **Low Bound Limit**  
จะหยุด ถ้าค่าคำตอบที่ได้มีค่าใกล้เคียงกับค่า Low Bound ที่กำหนดไว้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## 2.3 ต้นทุน

ในระบบการผลิตโดยทั่วไปแล้ว สิ่งที่สำคัญสิ่งหนึ่งที่ต้องพิจารณาถึงก็คือต้นทุนในการผลิต ซึ่งในระบบการผลิตแบบเซลล์ลูนาร์นั้น ต้นทุนที่จะเกิดขึ้นได้จะมี 2 ส่วนคือ ต้นทุนที่เกิดจากเครื่องจักร และส่วนประกอบที่จะนำไปใช้ผลิตในเครื่องจักรนั้น ซึ่งในการศึกษานี้จะพิจารณาถึงรูปแบบของต้นทุน 2 แบบคือ

### 2.3.1 รูปแบบต้นทุนแบบที่ 1

- ต้นทุนหนี้สินของเครื่องจักร  
โดยต้นทุนในส่วนนี้ เราจะพิจารณาถึงต้นทุนหนี้สินของเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตชิ้นงานนั้น
- ต้นทุนการผลิตชิ้นงาน  
จะเป็นต้นทุนในส่วนการผลิตชิ้นงานนั้นขึ้นมา ซึ่งประกอบไปด้วยจำนวนความต้องการชิ้นงานต่อปี และต้นทุนที่ใช้ในการผลิตชิ้นงานหนึ่ง ๆ ตามแผนกระบวนการผลิตและเครื่องจักรที่กำหนดให้ผลิตชิ้นงานนั้น

### 2.3.2 รูปแบบต้นทุนแบบที่ 2

การพิจารณาต้นทุนในรูปแบบที่ 2 นี้ เราจะมีข้อกำหนดเพื่อง่ายต่อการพิจารณาดังนี้

- ชิ้นงานแต่ละชิ้น จะมีการกำหนดลำดับการผลิตด้วยเวลาในการติดตั้ง และขั้นตอนการผลิต
- Planning Horizon จะไม่มีที่สิ้นสุด และค่าความต้องการของตลาดจะเป็นค่าคงที่
- จะไม่มีการขาดแคลนของวัสดุเกิดขึ้น
- แต่ละรุ่นของชิ้นงานทั้งหมดต้องอยู่ที่สถานีการผลิต (Work Station) ก่อนการผลิต
- แต่ละชิ้นงานจะเป็นของ Initial Coding Family และต้นทุนในการติดตั้งภายในครอบครัวชิ้นงาน จะถูกกว่าต้นทุนในการติดตั้งระหว่างครอบครัว

ซึ่งรูปแบบต้นทุนนี้จะถูกแบ่งออกเป็น

- **ต้นทุนคงที่ (Fix Cost) ประกอบด้วย**
  - **ต้นทุนคงที่เครื่องจักร**  
จะขึ้นอยู่กับชนิดของเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตชิ้นงานนั้น ๆ
- **ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) ประกอบด้วย**
  - **ต้นทุนพัสดุคงคลัง (Inventory Cost)**  
ค่าของต้นทุนพัสดุคงคลังของงานระหว่างทำ ขึ้นอยู่กับแผนการผลิต และเวลาในการผลิต ซึ่งจะประกอบด้วยค่า Appropriate Percentageซึ่งหาได้จากการเปรียบเทียบต้นทุนพัสดุคงคลังของงานระหว่างทำ ครั้งหลังที่เกิดขึ้นจริงกับปริมาณการผลิตที่วางแผนไว้ ต้นทุนต่อหน่วย และการขนส่งต่อหน่วย
  - **ต้นทุนการผลิตผันแปร (Production Variable Cost)**  
ต้นทุนการผลิตผันแปรเกี่ยวข้องกับแต่ละเครื่องจักรคือเฟกเตอร์ต้นทุนการทำงานผันแปรของเครื่องจักร และ Utilization Time จะขึ้นอยู่กับเวลาในการทำงาน และอัตราความต้องการของชิ้นงาน
  - **ต้นทุนในการติดตั้ง (Set-Up Cost)**  
ค่าใช้จ่ายต้นทุนในการติดตั้ง สำหรับแต่ละชิ้นงานในกลุ่มหนึ่ง ถูกกำหนดโดยผลรวมของเครื่องจักรทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตชิ้นงานนั้น โดยแบ่งเป็น :-
    - ต้นทุนการติดตั้งภายในกรอบคร่าวของชิ้นงาน
    - ต้นทุนการออกแบบการติดตั้งกรอบคร่าวของชิ้นงาน ซึ่งถูกแบ่งโดยจำนวนของชิ้นงานในกรอบคร่าวเดียวกัน ซึ่งถูกผลิตบนเครื่องจักรนั้น

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย